

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0453/2013

6.12.2013

BETÆNKNING

om en europæisk strategi for plasticaffald i miljøet
(2013/2113(INI))

Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed

Ordfører: Vittorio Prodi

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	11
UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER	14
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	18

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om en europæisk strategi for plasticaffald i miljøet (2013/2113(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (rammedirektivet om affald),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/66/EF af 6. september 2006 om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører samt om ophævelse af direktiv 91/157/EØF,
- der henviser til Rådets direktiv 96/59/EF af 16. september 1996 om bortskaffelse af polychlorbiphenyler og polychlorterphenyler (PCB/PCT),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/53/EF af 18. september 2000 om udrangerede køretøjer,
- der henviser til Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden, i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald (emballage direktivet),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS),
- der henviser til Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/76/EF af 4. december 2000 om forbrænding af affald,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU af 4. juli 2012 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet),

- der henviser til sin beslutning af 13. september 2011 om en effektiv råvarestrategi for Europa¹,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 13. februar 2012 benævnt ”Nye veje til bæredygtig vækst: Bioøkonomi i Europa” (COM(2012)0060),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. januar 2011 benævnt "Flagskibsinitiativet - Et ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien" (COM(2011)0021) samt til Europa-Parlamentets beslutning af 24. maj 2012 om et ressourceeffektivt Europa²,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse benævnt ”Vores livsgaranti, vores naturkapital: EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020” (COM(2011)0244) samt til Europa-Parlamentets beslutning af 20. april 2012 om ”Vores livsgaranti, vores naturkapital: EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020”³,
 - der henviser til Kommissionens grønbog om en europæisk strategi for plasticaffald i miljøet (COM(2013)0123),
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning xxxx/2013 om et generelt EU-miljøhandlingsprogram frem til 2020,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 48,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed og udtalelse fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A7-0453/2013),
- A. der henviser til, at plasticaffald ikke indgår specifikt i EU-lovgivningen, og at det betragtes som en del af den generelle affaldsstrøm på trods af dets særlige kendetegn; der henviser til, at denne type affald ikke længere kun bør betragtes som affald, men i stedet bør opfattes som en ressource;
- B. der henviser til, at plasticmaterialer bliver mere og mere diversificerede og anvendes i stadig større omfang, hvilket resulterer i større affaldsmængder og kombinationer med andre materialer og kemiske forbindelser; der henviser til, at plastic ophobes i store mængder (samlet set flyder der 80 mio. ton rundt i Atlanterhavet og Stillehavet) og består i miljøet i flere hundrede år og derved slår livet i havet ihjel, fremkalder toksiske reaktioner og frigiver hormonforstyrrende stoffer, stoffer, der er kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske, nanopartikler og persistente organiske miljøgifte til økosystemerne og derved fødevarekæden; der henviser til, at der alene i 2010 i EU blev sat 95,5 mia. plasticbæreposer i omløb, hvoraf størstedelen af dem kun var beregnet til engangsbrug, til trods for at de begrænses eller forbydes i mange lande;
- C. der henviser til, at medlemsstaternes ringe gennemførelse og håndhævelse af EU's affaldslovgivning, mangel på relevante mål og prismekanismer, utilstrækkelig intern

¹ EUT C 51E af 22.2.2013, s. 21.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0223

³ Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0146

efterspørgsel efter genvundne materialer, ulovlig dumping, ulovlig eksport og u hensigtsmæssig lagring og behandling samt transport af plasticaffald har ført til betydelig global skade på menneskers sundhed og miljøet, herunder livet i havet, og til stigninger i eksport af affald, hvilket har medført tab af ressourcer og arbejdspladser i EU;

- D. der henviser til, at et forbud mod dumping af plasticaffald ikke i sig selv medfører den ønskede ressourcegenvinding, hvis de pågældende mængder i stedet udledes til forbrændingsanlæg;
- E. der henviser til, at der i forbindelse med plasticaffald bør fokuseres på forebyggelse og minimering og på at tilskynde producenterne til at vælge alternative og mere bæredygtige materialer, når de designer deres produkter;
- F. der henviser til, at miljøinnovation og design inden for plasticprodukter er afgørende for europæisk konkurrencedygtighed, idet det hjælper erhvervslivet med at tilpasse sig høje ressourcepriser og materialeknaphed og udvikle centrale støtteteknologier (KET) for et bæredygtigt samfund;
- G. der henviser til, at EU kunne drage fordel i form af jobskabelse og vækst af en konsekvent indsats for at gå fra øget genanvendelse mod en velbalanceret, ressourceeffektiv, ikke-giftig, vugge-til-vugge cirkulær økonomi, der bygger på et koncept om, at ufarligt affald er en ressourcekilde; der henviser til, at det økonomiske potentiale for genanvendelse af plasticaffald aktuelt er meget større end de 33 %, der er opnået med hensyn til plasticemballageaffald, og de 25 %, der er opnået med hensyn til den samlede mængde plasticaffald, og til, at høje genanvendelsesniveauer kan afhjælpe mangel på råvarer;
- H. der henviser til, at plasticindustrien i EU beskæftiger ca. 1,6 mio. mennesker;
- I. der henviser til, at Europa 2020-strategien opfordrer til intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst;
 - 1. udtrykker tilfredshed med Kommissionens grønbog, og anerkender behovet for specifikke foranstaltninger vedrørende plasticaffald i EU-lovgivningen samt en mere ensrettet, konsistent og stringent gennemførelse og håndhævelse af den eksisterende affaldslovgivning, navnlig med hensyn til affaldshierarkiet: forebyggelse, genbrug, genanvendelse samt nyttiggørelse, og navnlig i de medlemsstater, som endnu ikke opfylder de gældende mål;
 - 2. mener, at strategisk planlægning kan tjene som udgangspunkt for effektiv affaldshåndtering;
 - 3. påpeger, at det med henblik på at gøre EU's tilgang til affaldsstrømme og den cirkulære økonomi mere konsistent inden for rammerne af den igangværende "egnethedskontrol" af lovgivningen og på baggrund af, at cirka 40 % af plasticaffald stammer fra emballage og for det meste engangsprodukter, mens emballagedirektivet er det eneste direktiv, som indeholder et specifikt mål for indsamling af plasticaffald, er nødvendigt hurtigst muligt at foretage en revision af nævnte direktiv og foreslå standarder for plasticaffald, som rækker ud over produktbestemmelser og -standarder; mener derfor, at Kommissionen ved

udarbejdelsen af fremtidige forslag for at opnå dette bør være opmærksom på, at plasticaffald normalt ikke er et homogent materiale, og at plasticaffaldsstrømmene består af en række materialer, additiver og forskellige former for plastforbindelser, der skal behandles forskelligt; bemærker imidlertid, at det, selv om plasticemballage bidrager til at bevare kvaliteten og forlænge lagerholdbarheden af produkter, ikke altid er nødvendigt for at sikre produkters holdbarhed;

4. påpeger, at der i EU's lovgivning om plasticaffald i første omgang bør tages sigte på at nedbringe plasticmængden, og at lovgivningen derfor bør revideres med henblik på at omfatte:
 - specifikke, bindende mål for indsamling, sortering (som kan nå det ambitiøse niveau på 80 %) og genanvendelse af de forskellige plasticaffaldsstrømme (f.eks. WEEE, udrangerede køretøjer, emballage, landbrugsaffald, bygningsaffald osv.) og obligatoriske kriterier for genanvendelighed (afklare sondringerne mellem mekanisk/organisk genanvendelse og genvinding/forbrænding); hensigten bør være et progressivt og ambitiøst mål, som skal nås senest i 2020, for så vidt angår genanvendeligt plastic uden farlige additiver, som ikke længere må anvendes i nye produkter; visse medlemsstater vil kræve overgangsperioder til at imødekomme de mål, som er fastlagt på europæisk niveau
 - en EU-omfattende harmonisering af kriterierne for indsamling, sortering og overordnet affaldshåndtering for i overensstemmelse med affaldshierarkiet, herunder fjernelse af tekniske, lovgivningsmæssige, administrative og finansielle genanvendelsesbarrierer, at skabe ensartede konkurrencevilkår
 - specifik mærkning af materialer med henblik på at informere forbrugerne om produkters mekaniske eller organiske genanvendelighed samt oplysninger til forbrugerne om, hvordan man kan forøge sortering og genanvendelse og
 - kriterier for udskiftningen af engangsplasticprodukter og plasticprodukter med kort levetid med genanvendelige og mere holdbare materialer;
5. er enig i, at plasticaffald bør behandles som en værdifuld ressource ved at fremme genbrug, genanvendelse og genvinding og ved at muliggøre, at der skabes et hensigtsmæssigt markedsmiljø; opfordrer Kommissionen til senest i 2014 at fremsætte forslag om at udfase deponering af genanvendeligt og genvindeligt affald inden 2020 uden dog som følge heraf at favorisere muligheden for energiudnyttelse frem for genanvendelse, og at kriteriet om miljømæssig effektivitet gælder for alle metoder; mener, at det foruden de ovenfor nævnte mål for genanvendelse derfor er yderst vigtigt at indføre passende foranstaltninger til begrænsning af forbrænding af genanvendeligt, komposterbart og bionedbrydeligt plastic for at optimere livscyklussen for hver plastictype, samtidig med at affaldshierarkiet overholdes; påpeger, at dette forhold ligeledes vil ændre den ubæredygtige tendens, som indtil videre har favoriseret anvendelsen af oprindelige produkter frem for de dyrere genanvendte produkter; påpeger, at der allerede i designfasen bør tages hensyn til produkters genanvendelighed og reparationsmuligheder; opfordrer derfor Kommissionen til at foreslå foranstaltninger

inden for design, der forbedrer den samlede påvirkning fra produkter, forebygger overskydende affald og fremmer genanvendelsesmarkederne; mener under alle omstændigheder, at plasticprodukter bør designes med henblik på maksimal holdbarhed, idet der tages højde for hele produktets livscyklus; påpeger, at Kommissionen inden for rammerne af en ny lovgivning om plasticaffald bør overveje at indføre udvidet kontrol med affald i deponeringsanlæg frem til 2020 og flere kontroller på forbrændingsstederne;

6. opfordrer indtrængende til, at der ikke foretages energiudnyttelse af plasticaffald, medmindre alle andre muligheder er udtømt, og forudsat at der bruges teknologier med egnede rensningsanordninger for at undgå skader på miljøet og menneskers sundhed;
7. er af den holdning, at de farligste plastic typer, som videnskabeligt dokumenteret er mest til gene for menneskers sundhed og miljøet (såsom mikro- og oxo-nedbrydeligt plastic), og de typer, som indeholder tungmetaller og andre stoffer, der endvidere kan vanskeliggøre genanvendelsesprocesserne, snarest muligt inden 2020 bør udfases af markedet eller direkte forbydes med henblik på at udvikle et marked for genbrugte og genanvendte materialer, og mener, at separat indsamling af disse affaldstyper bør indføres øjeblikkeligt; mener i den forbindelse, at udskiftningen af farlige plastic materialer og additiver bør støttes, herunder gennem udvidelse af listen over begrænsningsberørte stoffer i RoHS; mener desuden, at brugen som krævet af størstedelen af europæiske borgere og forbrugere¹ af engangsplasticposer og plasticposer, som ikke er genanvendelige, bionedbrydelige og komposterbare, bør reduceres markant og om muligt udfases, og at det er vigtigt at løse problemet med forebyggelse af affald gennem en mere effektiv indsats til at bekæmpe overforbrug og uansvarlig bortskaffelse af engangsprodukter;
8. påpeger, at bæredygtighed i en verden, hvor der bliver stadig større knaphed på råstoffer, herunder jord til dyrkning, indebærer en reduktion i absolutte tal af anvendelsen af ressourcer og ikke blot en substitution af en ressource med en anden; understreger, at der for bionedbrydeligt, biobaseret og komposterbart plastics vedkommende bør vedtages hensigtsmæssige foranstaltninger til at fremme dem, såfremt produktionen af dem ikke har negative indvirkninger på landbrugets produktion af fødevarer og foder eller på miljøet; understreger endvidere nødvendigheden af at udvide allerede anerkendte europæiske standarder (dvs. CEN 13432) for at sikre, at der bedre kan skelnes mellem nedbrydelige, bionedbrydelige og komposterbare plasticprodukter, samtidig med at der stilles klarere oplysninger om deres karakteristika, genanvendelighed og genbrugsevne til rådighed for forbrugerne samt genanvendelsesvirksomhederne og affaldsforvalterne;
9. opfordrer til mere offentlig og privat investering i forskning og teknologier, der sigter på at opnå mere bæredygtigt plastic (dvs. der forbruges færre råstoffer, samtidig med at

¹ Høring om muligheder for at nedbringe brugen af plasticbæreposer og muligheder for at skærpe kravene til bionedbrydelighed i henhold til direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald samt synligheden af bionedbrydelige emballageprodukter for forbrugerne - statistik:

http://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/pdf/statistics_consultation.xls

samme kvalitet og muligheden for genbrug og genanvendelse opretholdes) og en bedre integration af forskellige plastic typer i produktionsprocesser og oparbejdningsaktiviteter uden at påvirke kvaliteten af materialerne; mener, at nye teknologier ligeledes er påkrævet for at styrke bionedbrydningsprocesser for plastic, affaldssorteringsmetoder, behandling og mekanisk genanvendelse, genvinding af plastic fra have, miljøvenligt design og intelligent emballage; mener med henblik herpå, at Horisont 2020 kan skabe muligheder for at imødekomme dette vigtige samfundsbehov og vidtrækkende fordele, for både miljøet og borgerne, fra skabelsen af nye økonomiske aktiviteter (f.eks. sortering af høj kvalitet, der foretages af menneskelig arbejdskraft) til en reduktion af affald i havet og sundhedsrelaterede risici; understreger, at dette kan give især unge mulighed for at beskæftige sig med nye aktivitetsområder og derved blive integreret på arbejdsmarkedet; påpeger, at en fuldstændig gennemførelse af EU's affaldslovgivning vil kunne spare 72 mia. EUR om året, øge den årlige omsætning i EU's affaldshåndterings- og genvindingssektor med 42 mia. EUR og skabe over 400 000 arbejdspladser senest i 2020; understreger, at også andre EU-fonde kan yde et vigtigt bidrag til at udvikle en infrastruktur for indsamling og genanvendelse, hvis de konsekvent tager udgangspunkt i affaldsrammedirektivets affaldshierarki;

10. slår til lyd for, at der træffes foranstaltninger, der fremmer genanvendelse af plastic som den bedste løsning i forhold til at opfylde miljømål; opfordrer til, at der i udbudsmateriale for offentlige indkøb, herunder for europæiske institutioner, indgår klare krav om genanvendelse af plasticaffald, og at brugen af genanvendeligt plastic foretrækkes, hvor det er muligt;
11. er af den opfattelse, at der skal tages mere markante skridt af både medlemsstaterne og Kommissionen for at bekæmpe ulovlig eksport og dumping af plasticaffald, herunder strengere håndhævelse af EU's overførselsregler samt strammere overvågning og inspektionsordninger for havne og alle faciliteter for affaldshåndtering, der er målrettet mod formodede ulovlige overførsler, og hvor man bekæmper eksport af affald, som sker under påskud af genbrug (navnlig udrangerede køretøjer og WEEE), og for at sikre, at der kun eksporteres til faciliteter, der opfylder kravene om miljømæssigt forsvarlig håndtering som fastsat i artikel 49 i forordningen om overførsel af affald; bemærker, at anvendelse af princippet om udvidet producentansvar samt forbrugerbevidsthed har medvirket til forebyggelse af ulovlig eksport og en betydelig reduktion af plasticaffald i miljøet; mener derudover, at EU bør fremme en sammenhængende tilgang til affaldshåndtering i alle tænkelige internationale fora, aftaler og institutioner; fremhæver, at EU bør stå i spidsen for et globalt initiativ om at overvåge og i betragtelig grad nedbringe mængden af affald i havene; anser det også for yderst vigtigt at have adgang til pålidelige og sammenlignelige data om affaldsstrømme ind og ud af Europa, affaldsmængder og affaldshåndteringssystemer;
12. mener, at finansieringen af genanvendelsesinfrastrukturen bør prioriteres højere i forhold til finansieringen af deponering og forbrænding af affald, idet der naturligvis også bør tages hensyn til behovene i hvert enkelt samfund; opfordrer kommunerne og de lokale myndigheder i Europa, plasticindustrien og genvindings- og affaldshåndteringssektoren til at gøre deres yderste til at motivere og tilskynde borgerne og virksomhederne til at vedtage et koncept om cirkulær økonomi med hensyn til plasticaffald, som tager udgangspunkt i en bred debat om planlagt forældelse, ved at fremme nemme og effektive

sorterings-, indsamlings-, genbrugs- og genanvendelsesordninger og oprette hensigtsmæssige indsamlingspunkter for plasticaffald, navnlig i kystområder og miljømæssigt udsatte områder, idet man først og fremmest begynder i de områder, som medlemsstaterne har erklæret for beskyttede områder og/eller nationalparker; mener endvidere, at de kan yde et væsentligt bidrag til at harmonisere aktiviteter for håndtering af plasticaffald over hele Europa ved at nå til enighed om fælles standarder og praksisser; opfordrer de regionale myndigheder til at samarbejde på området for integreret affaldshåndtering, for så vidt det er rentabelt i både miljømæssig og økonomisk henseende, og til navnlig at fremme etableringen af ”landbrugsgenbrugspladser” for plasticaffaldsstrømme fra landbruget (f.eks. plastic til drivhuse);

13. slår med henblik på fremme af bevidstgørelse til lyd for konkrete foranstaltninger og kampagner, såsom tilrettelæggelsen af en europæisk dag for plasticaffald, hvor borgerne kan indlevere en given mængde plasticaffald ved forudbestemte steder og som modydelse f.eks. få en passende økonomisk godtgørelse, som et middel til at sikre forsyningen af genanvendeligt plastic og øge den offentlige bevidsthed om genanvendelse og ressourceeffektivitet; er af den holdning, at dette tiltag også kan omfatte kommunale rensningsaktiviteter (f.eks. på strande) som et symbolsk bidrag til at inddæmme forurening fra plasticaffald; opfordrer til synergier mellem denne slags tiltag og "Let's do it"-kampagnen, den europæiske uge for affaldsreduktion og den kommende "Clean up day"; glæder sig over Kommissionens pilotprojekt MARELITT med henblik på at fjerne affald i havet fra Europas fire regionale have og reducere de miljømæssige, sundhedsmæssige, økonomiske og sociale virkninger af plasticaffald i havene; foreslår, at Kommissionen fremskynder sin dialog med tredjelande, såsom lande med territoriale farvande i Sortehavet, for at løse problemet med plasticaffald i havet på mere effektiv vis;
14. understreger, at der forud for nye initiativer på EU-niveau vedrørende miljøpolitik, miljøinnovation, affaldshåndtering og bioøkonomi bør gennemføres grundige konsekvensanalyser, herunder af deres sociale konsekvenser og de muligheder, der skabes på arbejdsmarkedet, navnlig hvad angår potentialet med hensyn til jobskabelse og behovet for indførelse af grundlæggende uddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på at skabe grønne jobs;
15. minder om, at medlemsstaterne, samtidig med at de forener økonomiske og miljømæssige spørgsmål, bør støtte initiativer, som fremmer udviklingen af sektorer med det største beskæftigelsespotentiale for anstændigt arbejde, og som især bidrager til overgangen til en bæredygtig økonomi og skabelsen af bæredygtige arbejdspladser af høj kvalitet i en mindre ressourceintensiv økonomi i overensstemmelse med Europa 2020-strategien; opfordrer lokale og regionale myndigheder til at samordne udbuddet af offentlige tjenester med miljømålene med henblik på at opfylde en lang række mål og samtidig fremme grønne jobs;
16. anser kortlægning af fremtidige arbejdsmarkedsbehov og kvalifikationskrav for en prioritet; understreger behovet for strategier til at matche arbejdstagernes færdigheder med arbejdsmarkedets fremtidige behov; understreger i den forbindelse, at der er behov for et passende uddannelses- og kompetenceniveau med henblik på at tackle de udfordringer, som overgangen til en mindre ressourceintensiv økonomi medfører, for at få miljøinnovationer til at bære frugt og for at gennemføre EU's affaldslovgivning korrekt;

henstiller til, at medlemsstaterne indfører modellen om cirkulær økonomi i deres erhvervsuddannelsesordninger; bemærker, at uddannelse kan forbedre opfattelsen af status forbundet med arbejde i genanvendelsessektoren og styrke fastholdelsen af personale samt forbedre sundheds- og sikkerhedsmæssig praksis; minder i denne forbindelse om, at Den Europæiske Socialfond gennem fremme af erhvervsuddannelse og læring på arbejdspladsen kan bidrage til at tilfredsstille efterspørgslen efter bæredygtige kvalitetsjobs i mindre ressourceintensive industrier i overensstemmelse med den sociale investeringspakke, som Kommissionen fremlagde i februar 2013.

17. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Plasticindustrien i Europa genererer en årlig omsætning på cirka 300 mia. EUR og beskæftiger 1,54 mio. mennesker, men affaldsdata er ikke konsolideret, men svinger mellem 25 mio. ton i 2008 ifølge Europa-Kommissionen og 13 mio. ton i 2010 i henhold til Det Europæiske Miljøagentur. Uden pålidelige og sammenlignelige data om produktion, indsamling, sortering, genanvendelse, genvinding og bortskaffelse af plastic er det svært at udforme en målrettet og effektiv politik, navnlig med hensyn til indgriben over for ulovlige affaldsstrømme. Det er åbenlyst, at plastics konsekvenser for miljøet fortsat bliver undervurderet.

Som et led i den igangværende ”egnhedskontrol” af direktiver om affaldsstrømme udgør grønbogen en belejlig mulighed til at tage sigte på en sammenhængende og ambitiøs harmonisering af lovgivningen. Det første trin bør derfor være at skabe en specifik EU-lovgivning om plasticaffald med tilhørende mål samt at opfordre til en streng håndhævelse af de nuværende bestemmelser.

I betragtning af at 40 % af affald stammer fra emballage, er det klogt at indlede vurderingen på dette område. Der er ikke opstillet nogen mål for plasticaffald ud over i direktivet om emballage og emballageaffald, som har været uændret siden 1994, og hvori den plasticmængde, som skal indsamles, blev fastlagt til 22,5 %. Tiden er inde til at tilpasse standarder til den nye produktionsvirkelighed og gøre dem forenelige med miljøkrav i andre sektorer med hensyn til det hierarki, som er fastsat i rammedirektivet om affald. Hvis ikke direktivet om emballage og emballageaffald omstruktureres ved at adskille standarder og normer for handel/industri/konkurrence fra miljøkrav, vil man ikke være i stand til at håndtere 40 % af problemet. Revisionen af det direktiv bør indeholde bestemmelser om miljøvenligt design, som giver mulighed for at indsamle og sortere affald med sigte på en effektiv genanvendelse ved at indsætte ny teknologi (infrarød og specialmærkning for eksempel) og genanvendelige materialer. Dette ville ligeledes give den europæiske industri mulighed for at fastsætte standarder, samtidig med at den globale konkurrenceevne fastholdes eller endda øges.

Desuden skal industrien yde en større indsats med hensyn til gennemsigtighed af oplysninger for klart at definere karakteristika for de produkter, der bringes på markedet. Forbrugerne har brug for at vide, om det plastic, de køber, er genanvendeligt, komposterbart, bionedbrydeligt eller genvindeligt for at lette sorteringsprocessen. Denne form for nytænkning ville stimulere aktiviteter inden for forskning og udvikling og fremme jobskabelse, samtidig med at det gavner miljøet. Disse tiltag vil fuldende affaldshierarkiet og indplacere genanvendelse efter genbrug af plastic, men før energiudnyttelse ved forbrænding. Den almene holdning er, at deponeringsanlæg end ikke bør tages i betragtning som en rimelig løsning for håndtering af plasticaffald, og forhåbentlig vil der blive fastsat en endegyldig dato for et forbud mod disse anlæg (Parlamentet foreslår 2020, da visse medlemsstater stadig har problemer med udbredt adskilt affaldsindsamling og ikke kan tage andre muligheder op til overvejelse). Plastic er en for værdifuld ressource til at blive deponeret eller slet og ret brændt. Hvis der skal skabes sammenhæng i det europæiske flagskibsinitiativ om ressourceeffektivitet og også

indføres et koncept om cirkulær økonomi for plastic, er støtten, som ydes til visse aktiviteter, der giver forrang til ubæredygtige bedrifter, såsom deponeringsanlæg eller forbrænding af genanvendeligt plastic, nødt til at ophøre.

Af særlig betydning er behovet for klart at definere, hvad genvinding består af, og aflive myten om, at det er det samme som genanvendelse (især hvis der med genvinding menes energiudnyttelse gennem forbrænding af plastic). Det bør ikke være nødvendigt at træffe et valg mellem den ene eller anden mulighed, men bør derimod være en lineær fremgangsmåde, der først tilskynder til affaldsreduktion, dernæst genbrug og til sidst genanvendelse. Hvordan kan genanvendeligt plastic gøres mere attraktivt i lyset af, at de aktuelle markedspriser er for høje til at sikre en bedre integration af genbrugt plastic i de nye fremgangsmåder for plasticproduktion? Hvorfor er genanvendeligt plastic dyrere end nyproducerede plastic typer? Bør der så ikke tilskyndes til genanvendelsesaktiviteter i stedet for forbrænding (som man har gjort indtil videre), sådan at det vil blive dyrere og gammeldags at forbrænde genanvendeligt og bionedbrydeligt plastic? I sidste instans er det et problem, som ses i stadig større omfang. Hvad har Europa tænkt sig at gøre med sine forbrændingsanlæg, som er blevet holdt i drift med direkte eller indirekte subsidier for at imødegå deres overkapacitet? Tiden er inde, hvor der i stedet bør ydes direkte eller indirekte støtte til genvindingsanlæg. Man er nødt til at bringe mere genanvendt materiale på markedet for at nedbringe enhedsomkostningerne i produktionen og udvikle det til et mere levedygtigt element i det nuværende system, samtidig med at der skabes flere miljøvenlige arbejdspladser.

Med henblik herpå vil indførelsen af målet om en andel på 75 % af genanvendt plastic inden 2020, obligatoriske kriterier for genanvendelighed og specialmærkning for at hjælpe sorteringen starte en diskussion og give nye impulser til etablering af mere avancerede og effektive ordninger til håndtering af affaldsstrømme. Denne proces vil blive styrket yderligere (under sikring af, at målene imødekommes) gennem finansiering af forskning og udvikling inden for bedre genanvendelse, indsamlings- og sorteringsteknikker samt avancerede materialer, navnlig vedrørende mulighed for genbrug og holdbarhed.

De plastic typer, som ikke passer ind i denne model, de farligste for miljøet og menneskers sundhed og de typer, som ikke er i tråd med køreplanen for ressourceeffektivitet, såsom oxo-nedbrydelige, mikro- og engangstyper, bør udfases af markedet eller direkte forbydes.

Et andet grundlæggende skridt er at sikre et kollektivt engagement fra borgernes, producenterne og de offentlige forvaltningers samt erhvervsorganisationernes side. På denne baggrund er det også afgørende at styrke bevidstgørelsen gennem oplysningskampagner, der fremmer bevidstgørelse i offentligheden – såsom en europæisk dag for plasticaffald. Den største indsats kræves i denne forbindelse fra de lokale myndigheder, som er ansvarlige for organiseringen af alle aktiviteter, der er knyttet til bortskaffelse af plastic, ikke blot husholdningsaffald, men også industriaffald og farligt affald og sidst, men ikke mindst affald fra anlæg ved og i havet.

Affald i havet er et alvorligt problem, som ikke kan løses via en kampagne alene. Frivillig indsats vil være af afgørende betydning for at øge bevidstheden og fremme en anderledes, ansvarlig tilgang til, hvordan havene skal forvaltes, og hvordan der opnås biodiversitet, som også er en væsentlig fødevarerkilde.

En del af problemet hænger sammen med den internationale trafik og den svage gennemførelse af Baselkonventionen. Dette aspekt nødvendiggør et større engagement fra såvel EU's som de nationale regeringers side. Indledningsvist bør der sikres en strengere kontrol af affaldsstrømme og mere entydige bestemmelser i internationale aftaler, endda i bestemmelser, som tydeligvis er knyttet til ikke-relevante områder, såsom teknologisk udveksling eller uddannelse. Der bør gøres en større indsats for at fremme miljøvenlige materialer, fremgangsmåder og projekter for at få en europæisk standard vedtaget på globalt plan.

18.10.2013

UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER

til Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed

om en europæisk strategi for plasticaffald i miljøet
(2013/2113(INI))

Ordfører for udtalelse: Jean Lambert

FORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. der henviser til, at Europa 2020-strategien opfordrer til intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst;
2. der henviser til, at plasticindustrien i EU beskæftiger ca. 1,6 mio. mennesker;
3. der henviser til, at sektoren for genanvendelse af plastic ville kunne skabe omkring 162 000 arbejdspladser i EU, hvis genanvendelsesraten blev øget til 70 % inden 2020;
4. understreger, at der forud for nye initiativer på EU-niveau vedrørende miljøpolitik, miljøinnovation, affaldshåndtering og bioøkonomi bør gennemføres grundige konsekvensanalyser, herunder af deres sociale konsekvenser og arbejdsmarkedsmuligheder, navnlig hvad angår potentialet for jobskabelse og behovet for indførelse af grundlæggende uddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på at skabe grønne jobs;
5. minder om, at medlemsstaterne, samtidig med at de forener økonomiske og miljømæssige spørgsmål, støtter initiativer, som fremmer udviklingen af sektorer med det største beskæftigelsespotentiale for anstændigt arbejde, og som især bidrager til overgangen til en bæredygtig økonomi og skabelsen af bæredygtige arbejdspladser af høj kvalitet i en mindre ressourceintensiv økonomi i overensstemmelse med Europa 2020-strategien; opfordrer lokale og regionale myndigheder til at samordne udbuddet af offentlige tjenester med miljømålene med henblik på at opfylde en lang række mål og samtidig fremme

grønne jobs;

6. understreger, at de fastlagte mål i rammedirektivet om affald, emballagedirektivet samt direktivet om elektrisk og elektronisk affald (WEEE) som følge af en spillover-effekt skaber muligheder for ny beskæftigelse i forskellige økonomiske sektorer, hvorfor der bør arbejdes på at skabe gunstige forhold i de relevante industrier, således at de kan udnytte deres fulde jobskabespotentiale; understreger, at dette især giver unge mulighed for at beskæftige sig med nye aktivitetsområder og derved blive integreret på arbejdsmarkedet; påpeger, at en fuldstændig gennemførelse af EU's affaldslovgivning vil kunne spare 72 mia. EUR om året, øge den årlige omsætning i EU's affaldshåndterings- og genvindingssektor med 42 mia. EUR og skabe over 400 000 arbejdspladser senest i 2020;
7. understreger potentialet i den cirkulære økonomi, eftersom den muliggør en afkobling mellem vækst og udtømmning af ressourcer og derved er en regenerativ model, der kan påvirke alle øvrige sektorer og udgøre en kilde til jobskabelse; understreger, at den cirkulære økonomi forudsætter en fuldstændig ændring af vores opfattelse af et produkt, og at der vil skulle skabes nye arbejdspladser for at følge op på denne ændring gennem hele produktets levetid – fra det miljøvenlige design til reparation, ompakning og genanvendelse;
8. påpeger, at de strenge bestemmelser for genanvendelse af elektroniske produkter i Europa ofte medfører, at en betydelig del af det elektriske affald genanvendes i Vestafrika under omstændigheder, der er yderst skadelige for mennesker og natur; kræver, at der indføres strengere kontrol i EU for at forhindre denne praksis i fremtiden; mener, at de ændringer i miljølovgivningen, som foretages i lande som Kina og Malaysia, og som vedrører import af uvasket plastic efter forbrug, kan skabe en væsentlig impuls til øget investering i genvinding og genanvendelse inden for EU samt til yderligere jobskabelse;
9. minder om, at en bedre gennemførelse af EU-lovgivningen om affald vil bidrage til økonomisk udvikling og derved til jobskabelse; understreger, at genanvendelse og genbrug, som begge er arbejdskraftintensive sektorer, kan være vigtige jobkilder og bør tilgodeses, hvor det er mest hensigtsmæssigt, i EU's reviderede rammedirektiv om affald;
10. understreger imidlertid, at beskæftigelsespotentialet i genanvendelsessektoren på ingen måde bør undergrave bestræbelserne på at mindske ressourceintensiteten og -afhængigheden, hvilket er en udfordring, der ligeledes rummer nye beskæftigelsesmuligheder;
11. minder om, at de innovationer, der for øjeblikket finder sted i plasticproduktionen, især inden for nanoteknologi, og deres indvirkning på håndteringen af plasticaffald skaber nye udfordringer for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og opfordrer Kommissionen til at tage disse udfordringer i betragtning ved fremtidige foranstaltninger i forbindelse med plasticaffald ved hjælp af hensigtsmæssige europæiske beskæftigelses- og sundhedsbeskyttelsesstandarder for alle involverede enkeltpersoner, herunder arbejdstagere, tjenesteydere samt selvstændige erhvervsdrivende;
12. anser kortlægning af fremtidige arbejdsmarkedsbehov og kvalifikationskrav for en prioritet; understreger behovet for strategier til at matche arbejdstagernes færdigheder med arbejdsmarkedets fremtidige behov; understreger i den forbindelse, at der er behov for et

passende uddannelses- og kompetenceniveau med henblik på at tackle de udfordringer, som overgangen til en mindre ressourceintensiv økonomi medfører, for at få miljøinnovationer til at bære frugt og for at gennemføre EU's affaldslovgivning korrekt; henstiller til, at medlemsstaterne indfører modellen om cirkulær økonomi i deres erhvervsuddannelsesordninger; bemærker, at uddannelse kan forbedre opfattelsen af status forbundet med arbejde i genanvendelsessektoren og styrke fastholdelsen af personale samt forbedre sundheds- og sikkerhedsmæssig praksis; minder i denne forbindelse om, at Den Europæiske Socialfond gennem fremme af erhvervsuddannelse og læring på arbejdspladsen bør bidrage til at tilfredsstille efterspørgslen efter bæredygtige kvalitetsjobs i den mindre ressourceintensive industri i overensstemmelse med den sociale investeringspakke, som Kommissionen fremlagde i februar 2013.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	17.10.2013
Resultat af den endelige afstemning	+: 33 -: 2 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Andrea Zaroni, Inês Cristina Zuber
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Csaba Sógor, Tatjana Ždanoka
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Eric Andrieu, Pilar Ayuso, Eduard-Raul Hellvig

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	28.11.2013
Resultat af den endelige afstemning	+: 60 -: 1 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Elena Oana Antonescu, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Franco Bonanini, Biljana Borzan, Yves Cochet, Spyros Danellis, Chris Davies, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Martin Kastler, Holger Kraemer, Corinne Lepage, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Andrés Perelló Rodríguez, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Carl Schlyter, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Erik Bánki, Gaston Franco, Julie Girling, Eduard-Raul Hellvig, Georgios Koumoutsakos, Marusya Lyubcheva, Judith A. Merkies, Miroslav Mikolášik, James Nicholson, Alojz Peterle, Vittorio Prodi, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Anna Záborská, Andrea Zanoni
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Kārlis Šadurskis